

EL LLENGUATGE

Gaire i massa (H)

9/IX/1976

Si no absolutament incorrecte, no resulta propi, en català, l'ús del quantitatiu molt en oracions negatives, interrogatives i condicionals, i darrera el mot sense, ja que disposem, per a aquests casos, de la forma gaire, que no té un equivalent exacte en castellà. Si no és, doncs, que alguna raó molt especial les justifica, frases com ara No corre molt. Que teniu molta gana? o Actuen sense molts escrúpols, no es consideren correctes i sovint s'ha insistit que caldria substituir-hi molt per gaire: No corre gaire. Que teniu gaire gana? Actuen sense gaires escrúpols.

Però un cop alliberat, teòricament, de la concurrència de molt, el mot gaire ha de suportar, més modernament, la de massa. Dit altrament: observem, en el llenguatge actual, una notable tendència a substituir gaire per massa. Ara no es tracta, pròpiament, de si un mot és més correcte que l'altre. Tots dos són ben correctes, però no tenen el mateix sentit. Gaire vol dir «molt» i massa «més que no cal». I sovint, quan diem massa, el que volem dir, en realitat, és gaire. Frases com ara No m'agrada massa. No sóc massa ric o No és massa interessant, són possibles i gramaticalment correctes, però el sentit que representen, considerat lògicament, resulta ipsòlit. Caldria ponderar, qualsevol context, si no s'havia volgut dir No m'agrada gaire. No sóc gaire ric i No és gaire interessant. Cal tenir en compte que en aquestes oracions, esdevingudes afirmatives, gaire es converteix en molt: M'agrada molt. Sóc molt ric i Es molt interessant. En canvi, massa —usat en el sentit propi— persisteix encara que una oració negativa esdevingui afirmativa. Per això, si diem M'agrada massa. Sóc massa ric i Es massa interessant, ens adonem d'acilment de l'escassa lògica del sentit que massa hi confereix.

ALBERT JANE